

**Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie**

**ČOAHKKINBEAVDEGIRJI 2023:15
SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 2023:15**

§§ 150 - 170

Stivra/Styrelsen

**Čoahkkinbeaivemearri
Sammanträdesdatum**

Giron/Kiruna

2023-10-24--25

Báiki ja áigi /Plats och tid

Sametingets kansli, Giron
2023-10-24; kl 15.00 – 15.50
2023-10-25; kl 09.00 – 16.20

Mearrideaddjit /Beslutande/

Håkan Jonsson, styrelseordförande
Stefan Mikaelsson
Lars Jonas Johansson
Marie Persson Njajta
Jan Rannerud
Ulla-Karin Sarri

**Iežá oasseváldit/
Övriga deltagande /**

Lars-Ove Sjajn, tf kanslichef, §§ 150-153.1, 154-170
Susanne Idivuoma, kulturchef §§ 152.1, 160.4, 164, 165
Anita Kitok, språkförord § 151.2, 152, 170
Eva Martinsson, ekonomi- och avdchef § 152
Siri Persson, sekreterare

Jennie Granberg, politisk sakkunnig

Paragrafer/Paragrafát

150 - 170

Dárkkisteaddji /Utses att justera

Stefan Mikaelsson

**Vuollaičallosat/
Underskrifter**

čálli
sekreterare

.....
Siri Persson

ságadoalli
ordförande

.....
Håkan Jonsson

dárkkisteaddji
justerare

.....
Stefan Mikaelsson

*Dárkkástus lea diedihuvvon almmuhantávvalis
Justeringen har tillkännagivits enligt anslag.*

Orgána /Organ

Sámedikki stivra/ Sametingets styrelse

Čoahkkínbeaivemearri/ Sammanträdesdatum

2023-10-24--25

Ilmmuhanbeaivi /Datum för anslags uppsättande

Vuolláičála /Underskrift

.....

Beavdegirji vurkensadji/
Förvaringsplats för protokollet

Sámedikki hálddahas, Giron/
Sametingets kansli, Kiruna

§ 150 Föredragningslista och justerare

Styrelsen beslutar

att komplettera föredragningslistan med nedan:

att komplettera med rubrik till § 153 med rubrik Personalärenden, rekrytering av kanslichef blir således 153.1,

tillägg:

§ 153.2 Tf kanslichef

§ 160.7 M 605– Motion om förändrad björnförvaltning för att närma sig maxtaket för toleransnivån av rovdjursförluster

§ 165 Säkerhet

§ 166 Ungdomsrådet

utgår:

§ 151.3 Ev rapporter från övriga förtroendevalda

§ 155 Arbetsordning för styrelse och nämnder

§ 161 Ev valärenden

att justera paragrafnumren därefter,

att fastställa föredragningslistan enligt nedan:

§ 150 Föredragningslista och justerare

§ 151 Rapporter och information

1. Styrelseordförande, vice styrelseordföranden, styrelseledamöternas och politiske sakkunniges rapporter
2. Kanslichefen och avdelningschefernas rapporter
3. Ev Rapporter från övriga förtroendevalda
4. Ordförandebeslut
5. Styrelsen och nämndernas rapporter till plenum
 1. Styrelsens rapport till plenum
 2. Nämndernas rapporter till plenum

§ 152 Ekonomi

1. Budgetuppföljning per 30 september 2023
2. Preliminära budgetramar för 2024
3. Budgetunderlag 2025- 2027

§ 153 Personalärenden

1. Rekrytering av kanslichef
2. Tf kanslichef

§ 138 Föredragningslista och justerare – *forts.*

- § 154 Sammanslagning av nämnder
- § 155 Sametingets arbetsordning för styrelse och nämnder
- § 156 Delegationsordningar – revidering
- § 157 Ekonomiska förmåner för Sametingets förtroendevalda - revidering
- § 158 Sammanträdesorter för plenum 2024
- § 159 Sammanträdesplan 2024 – styrelsen
- § 160 Motioner
 - 1. M 561 – Inrättande av fler valkretsar för Sametingsvalet
 - 2. M 578 – Sametingets interna konsultationer
 - 3. M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten
 - 4. M 583 - Repatriering av samiska föremål från svenska museer i Sápmi
 - 5. M 594 – Översyn av inventeringssystem och förvaltning av örn
 - 6. M 600 – Demokrathalaš sámi media
 - 7. M 605– Motion om förändrad björnförvaltning för att närma sig maxtaket för toleransnivå av rovdjursförluster för toleransnivån av rovdjursförluster
 - 8. M 611– Motion om begäran om proposition så att Sametinget har möjlig het att utbetala ersättning baserad på antal förekomst och/eller i förhållande till betesområdenas areaL
- § 161 Ev Valärenden
- § 162 Remisser
 - 1. Remisslista
- § 163 Inbjudningar/meddelanden
 - 1. Lista
- § 164 Arkivering av Sanningskommissionens arkivmaterial
- § 165 Säkerhet
- § 166 Ungdomsrådet

§ 138 Föredragningslista och justerare – *forts.*

§ 167 Kulturpolitiskt handlingsprogram - *återremitterat*

§ 168 Sametingets uppdrag att analysera hur samebyarnas interna organisation, beslutsfattande och regler för medlemskap ska utformas

§ 169 SPR:s handlingsplan 2023-09-21 – till nästa rådsmöte

§ 170 IDIL 2022-2032

att utse Stefan Mikaelsson till justerare.

§ 151 Rapportur och information

§ 151.1 Styrelseordförande, vice styrelseordförande, styrelseledamöters och politiska sakkunniges rapporter

Dokument

- ./.
- Rapporter 2023-10-24

Föredragande: Håkan Jonsson, Stefan Mikaelsson, Lars-Jonas Johansson, Jan Rannerud, Marie Persson Njajta, Ulla-Karin Sarri, Jennie Granberg

Rapporterna från styrelsens ordförande, vice styrelseordföranden, styrelseledamöters och politiske sakkunnige föredras muntligen.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 151.2 Kanslichefen och avdelningschefernas rapporter

Dokument

- ./.
- Kanslichefens rapport 2023-10-15
 - ./.
 - Avdelningschefernas rapporter 2023-10

Föredragande: Lars-Ove Sjajn, Anita Kitok, Ingela Nilsson, Susanne Idivuoma

Rapporterna föredras både skriftligen och muntligen.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 151.3 Ev Rapporter från övriga förtroendevalda

Ärendet utgår, se § 150.

§ 151 Rapporter och information – *forts.*

§ 151.4 Ordförandebeslut

Dokument

- Ordförandebeslut 2023-10-12 Stefan Mikaelsson deltar vid Sametingets 50-års jubileum 2023-11-28 i Anar Dnr 1.3.2-2021-2085
- Ordförandebeslut 2023-10-12 Inbjudan samiska riksorganisationer och oppositionen till möte Angående Sametingets uppdrag analysera samebyarnas interna organisationer, beslutsfattande och regler för medlemskap 2023-11-03. Dnr 1.3.2-2021-2085
- Ordförandebeslut 2023-10-17 Veronika Håkansson deltar vid OECD-möte 2023-10-24. Dnr 1.3.2-2021-2085

Styrelsen beslutar

att med godkännande lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 151.5 Styrelsen och nämndernas rapporter till plenum

§ 151.5.1 Styrelsens rapport till plenum

Dokument

- ./.
- Styrelsens rapport till och med oktober 2023

Ärendet ska behandlas på plenum

Styrelsen beslutar

att besluta i ärendet per capsulam.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 151 Rapporter och information – *forts.*

§151.5.2 Nämndernas rapporter till plenum

Dokument

./.
- Nämndernas rapporter till och med oktober 2023

Styrelsen beslutar

att överlämna nämndernas rapporter till plenum.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 152 Ekonomi

§ 152.1 Budgetuppföljning per 31 september 2023

Dokument

./. - Budgetuppföljning per 30 september 2023

Föredragande: Anita Kitok

Styrelsen beslutade den 20 -21 juni 2023, § 104.1

att uppmana till försiktighet vad gäller utgifter med hänvisningar till rådande ekonomiska situation,

att uppdra till kansliet se över fördelning mellan konton avseende bokföring

Styrelsen beslutade den 29 september 2023, § 104.1

att hos regeringen ansöka om utökad anslagskredit på 10 procent,

att i övrigt lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 152 **Ekonomi - forts.**

§ 152.2 **Preliminära budgetramar för budgetåret 2024**

Dokument

./ - Regeringens budgetproposition 2024 – valda delar

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att fastställa preliminära budgetramar för Sametinget för budgetåret 2024 enligt nedan:

3:1 Sametinget

ap.1 Sametinget

61 500 tkr

ap.3 Samefonden

1 500 tkr

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet

ap.5 Anslag Samisk kultur

24 878 tkr

1.22 Främjande av rennäringen

ap.2 Främjande av rennäringen

135 915 tkr

7.1 Åtgärder för nationella minoriteter

ap. 12 nationellt uppföljningsansvar

3 200 tkr

ap.13 statsbidrag kommuner och regioner

28 050 tkr

ap.14 samiska språkcentrum

10 000 tkr

ap.15 hemsida nationella minoriteter

2 200 tkr

att uppdra till styrelsen besluta om detaljbudget,

att fastställa slutgiltiga budgetramar och presentera detaljbudgeten vid plenum i februari 2024.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 152 **Ekonomi - forts.**

§ 152.3 **Budgetunderlag 2025 – 2027**

Dokument

- Valnämndens protokoll 2021-11-09 – 11, §, 2023-03-14 – 16, § 22
- Ungdomsrådets protokoll 2023-05-02
- Styrelseprotokoll 2023-06-20 – 21, § 104.2
- Hälsa-, äldre och idrottsnämndens protokoll 2023-06-07, § 18.2

Föredragande: Håkan Jonsson, Lars-Ove Sjajn

Styrelsen beslutade den 20 – 21 juni , § 104.2

att arbeta vidare med inkomna budgetäskanden.

Styrelsen beslutade den 29 september, § 140.3

att bereda ärendet vidare.

Information och diskussion om budgetunderlagsprocessen.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 153 Personalärenden

§ 153.1 Rekrytering av kanslichef

Dokument

- Styrelseprotokoll 2023-06-20–21, § 112
- Styrelseprotokoll 2023-09-29, § 141

Föredragande: Håkan Jonsson, Lars-Ove Sjajn

Styrelsen beslutade den 20 -21 juni 2023, § 112

att uppdra till styrelseordföranden förbereda rekryteringsprocessen av kanslichef.

Styrelsen beslutade den 29 september, § 141

att utannonsera tjänsten som kanslichef,

att uppdra till styrelseordföranden tillsammans med kansliet färdigställa annons gällande utlysning av kanslichefs tjänst.

Paragrafen justeras omedelbart

Information om processen av kanslichefsrekryteringen.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 153 Personalärenden – *forts.*

§ 153.2 Tf kanslichef

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-12-01 – 02. § 213.4

Styrelseordföranden har förordnat Lars-Ove Sjajn som tf kanslichef till och med den 31 oktober 2023.

Styrelsen beslutar

att förlänga Lars-Ove Sjajns förordnande som tf kanslichef till och med den 20 november 2023.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 154 Sammanslagning av nämnder

Dokument

- Styrelseprotokoll 2023-09-29, § 140.2
- ./ - Konsekvensanalys 2023-10-10

Styrelsen beslutade den 29 september 2023, § 140.2

att uppdra till kansliet göra en konsekvensanalys för sammanslagning av hälso-, äldre och idrottsnämnden och kulturnämnden samt sammanslagning av näringsnämnden och rennäringsnämnden,

På grund av den ekonomiska situationen ser styrelsen över möjligheten till sammanslagning av rennäringsnämnden och näringsnämnden samt kulturnämnden med hälso-, äldre-, idrottsnämnden, för att bespara medel i det folkvalda. Förslaget är att antal ledamöter i nämnderna är oförändrat.

Styrelsen beslutar

- att remittera till Sametingets berörda nämnder samt sametingspartierna,
- att remisstiden är till och med den 30 november.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 155 Arbetsordning för styrelse och nämnder - revideringar

Ärendet utgår.

§ 156 Delegationsordningar - revidering

Dokument

- Styrelseprotokoll 2018-04-11 – 13, § 60
- Styrelseprotokoll 2018-05-24, § 110
- Näringsnämndens protokoll 2021-01-24, § 10
- Hälsa-, äldre- och idrottsnämndens protokoll 2022-05-23, § 19
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 206
- Styrelseprotokoll 2022-12-01 – 02, § 220
- Styrelseprotokoll 2023-02-01, § 37
- Styrelseprotokoll 2023-06-20 – 21, § 105

Föredragande: Håkan Jonsson

Sametinget beslutade den 24 maj 2018, § 30, att inrätta en hälso-, äldre- och idrottsnämnd. Samt reviderat arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder § 31. En hälso-, äldre och idrottsnämnd har utsetts.

Styrelsen beslutade den 24 maj, § 110

att anta delegationsordning för hälso-, äldre och idrottsnämnd enligt bilaga.

Styrelsen ska enligt Arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder leda och samordna förvaltningen av Sametingets angelägenheter och ha uppsikt över nämnders verksamhet. Styrelsen får från nämnder och beredningar begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter. Samrådsmöte mellan styrelse och nämnd ska hållas om någon av parterna så begär. Styrelsen ska fortlöpande följa verksamheten hos de myndigheter och organisationer som Sametinget har utsett eller föreslagit ledamot till. Styrelsen ska besluta en delegationsordning för nämnderna och kanslichefen. Styrelsen får bereda en annan nämnd tillfälle att yttra sig i ett ärende eller en fråga som berör denna nämnds verksamhetsområde. En nämnd får komma överens med en annan nämnd om att bereda ett ärende gemensamt.

Styrelsen ska inför varje verksamhetsår fastställa delegationsordningar för Sametingets skilda verksamhetsområden. Delegationen härleds från Sametingets politiska program samt från externa beslut, d.v.s. lagar, förordningar, föreskrifter och särskilda regeringsbeslut.

Kulturnämndens främsta uppgift är att främja ett starkt och mångfaldigt samiskt konst- och kulturliv och besluta om fördelning av statens bidrag och av medel ur Samefonden till samisk kultur och samiska organisationer, Gaaltije sydsamiskt kulturcentrum samt Giron sámí teáhter. Kulturnämnden fördelar också medel till de samiska riksorganisationerna.

§ 156 Delegationsordningar – revidering – *forts.*

Sametingets plenum har beslutat att inrätta en Hälso-, äldre och idrottsnämnd. En av nämndens uppgifter är att stödja den samiska idrotten. Trots detta är det Sametingets kulturnämnd som fördelar och beslutar om ekonomiskt stöd till de samiska riksiddrottsorganisationerna.

Eftersom Sametingets Hälso-, äldre och idrottsnämnd har ett ansvar att stödja samisk idrott bör nämnden också fördela de medel Sametinget har till förfogande, till de samiska riksiddrottsorganisationerna. Av denna anledning görs ett tillägg i Hälso-, äldre och idrottsnämndens delegationsordning.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 206

att revidera delegationsordningen för Hälso-, äldre och idrottsnämnden på så sätt att Hälso-, äldre och idrottsnämnden beslutar om fördelningen av statens bidrag och av medel ur Samefonden till samiska riksiddrottsorganisationer. Bilaga.

Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 1 – 2 december 2023, § 206.

Styrelsen beslutade den 1 februari 2023, § 37

att upphäva styrelsebeslut 2022-10-04, § 206.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutade den 20–21 juni 2023, § 105

att revidera delegationsordningen för Hälso-, äldre och idrottsnämnden på så sätt att Hälso-, äldre och idrottsnämnden beslutar om fördelningen av medel till samisk idrott. Bilaga.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 157 Ekonomiska förmåner för förtroendevalda i Sametinget

Dokument

- Plenumsprotokoll 2019-05-21—23, § 28
- Styrelseprotokoll 2021-09-28—30, § 111
- Styrelseprotokoll 2021-11-04—05, -08, § 142
- Plenumsprotokoll 2021-11-30—12-02, § 31
- Plenumsprotokoll 2022-02-22—24, § 7
- ./ - Ekonomiska förmåner för förtroendevalda i Sametinget

Sametingets dagsarvode har under en längre varit 1800 kronor. Av den anledningen ser styrelsen det befogat att höja dagsarvodet med 200 konorr till 2 000 kronor och inte minst på grund av rådande inflation, ökade levnadsomkostnader samt generella löneökningar inom andra sektorer.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att höja dagsarvodet med 200 kronor till 2 000 kronor från och med den 1 januari 2024.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 158 Sammanträdesorter för plenum 2024

Dokument

- Plenumsprotokoll 2021-11-30—12-02, § 34

Sametinget beslutade den 30 november – 2 december 2021, § 34

att fastställa sammanträdesplan för plenum år 2022 - 2025 enligt nedan:

år 2022	vecka 8	22-24 februari	Östersund
	vecka 22	31 maj – 2 juni	Luleå
	vecka 43	25-27 oktober	Umeå

år 2023	vecka 8	21 -23 februari
	vecka 21	23-25 maj
	vecka 47	21 -23 november

att 2023 års plenum ska hållas inom följande områden: Norrbotten, Västerbotten, Jämtland,

år 2024	vecka 8	20 - 22 februari
	vecka 22	28 – 30 maj
	vecka 47	19 - 21 november

att 2024 års plenum ska hållas inom följande områden: Norrbotten, Västerbotten, Jämtland,

att någon av 2023-2025 års plenums- vecka och -område kan ändras så det sammanfaller med parlamentarikerkonferens som planeras äga rum då,

år 2025	vecka 8	18 -20 februari	
	vecka 35	25 – 27 augusti	öppnande av ny mandatperiod
	vecka 47	18 – 20 november	Kiruna

att någon av plenumsmötena under 2023-2024 kan förläggas i Stockholm och på riksdagshuset,

att delegera till styrelsen, att med hänsyn till ekonomin, besluta om sammanträdesorter för plenum där endast områden är beslutade,

att styrelsen meddelar vid det plenum som äger rum på hösten året innan var plenum ska hållas nästkommande år,

§ 158 Sammanträdesorter för plenum 2024– *forts.*

att ett plenum under mandatperioden 2022-2025 förläggs till Ångermanland.

Styrelsen beslutar

att sammanträdesorterna år 2024 för plenum är;

vecka 8	20 - 22 februari	i	Umeå
vecka 22	28 – 31 maj	i	Stockholm
vecka 47	19 - 21 november	i	Gällivare

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

159 Sammanträdesplan 2024- styrelsen

Styrelsen beslutar

att fastställa en preliminär sammanträdesplan för styrelsen år 2024 enligt nedan:

vecka 4	23 - 25 januari	Luleå
vecka 8	i samband med plenum	
vecka 12	19 – 21 mars (Påsk 28 mars – 1 april)	digitalt
vecka 17	23 -25 april	Kiruna
vecka 22	i samband med plenum	
vecka 25	18 – 20 juni	digitalt
vecka 35	27 – 29 augusti	Arvidsjaur
vecka 40	1 – 3 oktober	digitalt
vecka 44	29 – 31 oktober	digitalt
vecka 47	i samband med plenum	
vecka 50	10-12 december	Skellefteå

Paragrafen justeras omedelbart

§ 160 Motioner

§ 160.1 M 561 – Inrättande av fler valkretsar för Sametingsvalet

Dokument

- M 561 av Ingrid Inga, Marita Stinnerbom, Nils Johan Labba, 2021-12-01, dnr 1.1.8-2021-2006
- Styrelseprotokoll 2021-12-13—15, § 162.6
- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.6
- Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.5
- Styrelseprotokoll 2022-12-01—02, § 221.9
- Styrelseprotokoll 2023-01-23—24, § 11.5
- Valnämndens protokoll 2023-03-14—16, § 26.3
- Valnämndens protokoll 2023-10-18, § 41.1

Ingrid Inga, Marita Stinnerbom och Nils Johan Labba har den 1 december inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametingets plenum uppdrar till valnämnden att utreda förutsättningarna att inrätta fler valkretsar i Sverige – i likhet med vad som redan gjorts i Norge och Finland – till nästa Sametingsval.

Styrelsen beslutade den 13 -15 december 2021, § 162.6

att uppdra till kansliet bereda ärendet,

att inhämta yttrande från Valnämnden.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.6

Styrelsen beslutade den 14 -15 juni 2022, § 122.5

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 1 – 2 december 2022, § 221.9

att bereda ärendet vidare.

§ 160 Motioner – *forts.*

§ 160.1 M 561 – Inrättande av fler valkretsar för Sametingsvalet – *forts.*

Skäl för yrkandet

Grunden för valsystemet till Sametinget i Sverige är att hela Sverige utgör en enda valkrets. I SOU 2002:77 *Sametingets roll i det svenska folkstyret* gjordes en ytlig utvärdering utan en djupare analys av hur valsystemet fungerat. Det är snart 30 år sedan Sametinget inrättades och fortfarande saknas en grundlig analys av valkretsindelningen.

För valet till Sametinget i Sverige utgör landet en valkrets.¹ Även i Finland utgör hela landet en valkrets för sametingsvalet.² Inga förändringar avseende valkrets förslås i propositionen avseende ändring av sametingslagen i Finland.³ För valet till Sametinget i Norge, som sker samtidigt som stortingsvalet, indelas landet numera i sju valkretsar (tidigare 13).⁴

I början av 2000-talet genomfördes en statlig utredning, *Sametingsutredningen*, av Sametingets organisation, sametingslagen och förordning med instruktion för Sametinget. I samband med denna översyn utreddes valkretsindelningen för sametingsvalet.⁵ I utredningen konstateras att *Samerättsutredningen*⁶, som låg till grund för inrättandet av Sametinget samt sametingslagen i Sverige, ursprungligen föreslog sex valkretsar anpassade till de samiska regioner som kunde urskiljas med hänsyn till näringsutveckling, dialekter m.m. Med hänvisning till förhållandena i Norge, där det i många valkretsar fanns få eller inga röstberättigade samer, framförde utredaren dock i *Samerättsutredningen* farhågor om att detta skulle medföra att valarrangemangen på många håll skulle komma att bli överdimensionerade och allt för kostsamma i förhållande till antalet röstberättigade. Valhemligheten skulle inte heller kunna upprätthållas. Utredaren menade vidare att även om landet utgjorde en valkrets skulle detta inte hindra att Sametinget fick ledamöter från olika delar av landet. Vidare skulle ett proportionellt system kunna tillämpas fullt ut om landet utgjorde en valkrets, i annat fall skulle utjämningsmandat behöva övervägas. Sammantaget talade hanteringsmässiga och ekonomiska skäl för att hela landet borde utgöra en valkrets, vilket också blev förslaget som genomfördes.

¹ 3 kap. 2 § Sametingslag (1992:1433) <https://lagen.nu/1992:1433>

² 20 § Lag 17.7.1995/974 <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1995/19950974#L4P20>

³ Regeringens proposition RP 274/2022, proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sametingslagen och 40 kap. 11 § i strafflagen,

https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/HallituksenEsitys/Sidor/RP_274+2022.aspx

⁴ <https://sametinget.no/politikk/valg/valgordningen-og-valgkretsene/>

⁵ SOU 2002:77.

⁶ Regeringens proposition 1992/93:32 om samerna och samernas kultur m.m.

§ 160 Motioner – *forts.*

§ 160.1 M 561 – Inrättande av fler valkretsar för Sametingsvalet – *forts.*

I den senare *Sametingsutredningen* poängteras att flera valkretsar i de allmänna valen har den grundläggande funktionen att säkerställa en regional representation och geografisk spridning i de beslutande församlingarna. Det enda hållbara argumentet för att införa flera valkretsar är att den geografiska representationen inom Sametinget skulle vara skev. En eventuell valkretsindelning för sametingsvalet skulle dock av praktiska skäl behöva följa kommungränserna, eftersom det annars inte är möjligt att upprätta röstlängden. Uppgifter till röstlängden inhämtas nämligen från folkbokföringen. Utredningen pekar vidare på att en förändring från en valkrets till flera valkretsar skulle medföra praktiska nackdelar. Såväl kostnaderna för själva valet som valarbetet kommer att bli större vid flera valkretsar. Ett annat problem är att partierna vid Sametinget inrättat sitt politiska arbete utifrån förutsättningen att det är fråga om en valkrets. Flera valkretsar skulle komma att förändra utfallet i framtida val. Vissa partier kommer trots lika rösteantal som tidigare tillerkännas fler mandat, vissa färre. Om det skall vara fråga om flera valkretsar medför det med nödvändighet att det även införs utjämningsmandat, eftersom proportionaliteten annars försämras. Antalet utjämningsmandat i förhållande till fasta mandat skulle i så fall möjligen behöva diskuteras, en utgångspunkt bör dock det förhållande som råder i landstingen, alltså 9/10 fasta mandat och 1 /10 utjämningsmandat kunna vara. Sammantaget var utredningens slutsats att en övergång från en valkrets till flera skulle medföra betydande praktiska problem.⁷

I övrigt överlämnade Sametinget på uppdrag av plenum den 13-16 november 2019 en hemställan om ändringar i sametingslagen (1992:1433) rörande bestämmelser som reglerar förfarandet vid valet till Sametinget. Förslag till ändringar och grunderna för dessa redovisades i en promemoria som inte innehåller några förslag på ändringar avseende valkretsar i Sverige vid valet till Sametinget.⁸

Styrelsen beslutade den 23 -24 januari 2023, § 11.15

att inhämta yttrande från valnämnden.

⁷ SOU 2002:77.

⁸ Valnämnden, slutlig promemoria 2018-09-28. *Ändringar i bestämmelser om val till Sametinget*. Hemställan avs. ändringar i sametingslagen (1992:1433) rörande bestämmelser som reglerar förfarandet vid valet till Sametinget, dnr 1.2.6-2018-1614.

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.1 **M 561 – Inrättande av fler valkretsar för Sametingsvalet – forts.**

Valnämnden beslutade den 14-16 mars 2023, § 26.3

att bereda ärendet vidare.

Valnämnden beslutade den 18 oktober 2023, § 41.1

att avge nedan yttrande;

att återremittera ärendet till kansliet att komma med ny beredning med korrekt information angående Sametingets valkretsar i Finland,

att återremittera ärendet för att redovisa valkretsindelningen i Sverige, samerättsutredningens förslag till sex (6) valkretsar samt valkretsindelning i Norge och Finland.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutar

att återremittera ärendet till kansliet att komma med ny beredning med korrekt information angående Sametingets valkretsar i Finland,

att återremittera ärendet för att redovisa valkretsindelningen i Sverige, samerättsutredningens förslag till sex (6) valkretsar samt valkretsindelning i Norge och Finland.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.2 **M 578 – Sametingets interna konsultationer**

Dokument

- M 578 av Marita Stinnerbom, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-288
- Styrelseprotokoll 2022-04-05–07, § 60.22
- Styrelseprotokoll 2022-06-14–15, § 122.20
- Styrelseprotokoll 2022-09-28–29, § 175.10
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.5
- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 40.12
- Styrelseprotokoll 2022-12-01-02, § 221.2
- Rennäringsnämndens protokoll 2023-01-18, § 10.5
- Näringsnämndens protokoll 2023-02-15, § 7
- Valnämndens protokoll 2023-03-14–16, § 26.4
- Ungdomsrådets protokoll 2023-04-17, § 17.1
- Hälsa, - äldre och idrottsnämndens protokoll 2023-04-19, § 13.1
- Kulturnämndens protokoll 2023-09-18, § 40.1

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.12 att återremittera ärendet.

Marita Stinnerbom har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

- att Sametinget utformar en intern konsultationsordning där det framgår hur Sametingets styrelse och nämnder konsulterar organisationer, samebyar och enskilda samer,
- att Sametingets myndighet utformar intern konsultation hur de konsulterar organisationer, samebyar och enskilda samer i frågor som konsulteras med Sametinget.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.22.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.20

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 175.10

- att behandla ärendet vidare,
- att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.2 **M 578 – Sametingets interna konsultationer – forts.**

Skäl för yrkandet

Sametingets myndighet har som uppdrag att arbeta fram hur Sametinget ska konsulteras. Av detta framgår inte hur Sametingets styrelse och nämnder ska konsultera sina förslag till beslut med samiska organisationer, samebyar och samiska medborgare. Sametingets myndighet kommer att konsulteras i olika ärenden med andra myndigheter men kommer också att hantera frågor som berör samebyar, organisationer och enskilda samer.

Sametingets styrelse har behandlat ärendet 2021-01-27–29, § 12 av vilket framgår följande. Enligt konsultationslagen omfattas Sametinget inte av konsultationsskyldigheten. I propositionen anges däremot att det inte finns något som hindrar att Sametinget – om behov anses föreligga – ändå konsulterar berörda samiska intressenter och beaktar olika samiska intressen som kan finnas i de ärenden som Sametinget handlägger. Sametinget bör för detta ändamål upprätta särskilda riktlinjer för när konsultation ska medges (det kan vara lagens avgränsning eller någon annan) och ett regelverk för ekonomisk ersättning för den som företräder ett annat samiskt intresse. Styrelsen beslutade 2021-01-27–29, § 12 att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare med inriktning att samiskt inflytande motsvarar internationell standard för urfolksrätt.

I sammanhanget kan även nämnas att Sametingets rennäringsnämnd 2022-06-17 § 25.2 beslutat bevilja en samisk riksorganisation 700 000 SEK från främjandeanslaget för att skapa en struktur, handläggningsrutiner mm avseende konsultationer, ha möten med myndigheter och dialog med Sametinget samt bistå samebyarna i arbetet med rutiner för konsultation mm.

Efter att konsultationslagen trätt i kraft den 1 mars 2022 har Sametinget haft förberedande möten med myndigheter där vi sedan tidigare vet att ärendemängden är hög, i syfte att ta fram överenskommelser eller avtal vad gäller innehåll och form för samtliga ärenden i samverkan, både konsultationsärenden och andra ärenden där samråd bör ske. En intern informationssatsning för berörd kanslipersonal har genomförts och en intern handledning har påbörjats som riktar sig till Sametingets personal och förtroendevalda. Handledningen är tänkt att användas som stöd för Sametingets hantering av konsultationsförfrågningar och deltagande i konsultationer. Även en extern vägledning för konsultationsskyldiga myndigheter har producerats och publicerats på Sametingets hemsida. Därtill har Sametinget även framfört i möten med konsultationsskyldiga myndigheter, samiska organisationer och samebyar att myndigheten ser det som sin uppgift att stödja samordningen i konsultationsplikten mellan myndigheterna och det samiska civilsamhället. Det är dock av yttersta vikt att hitta praktiska lösningar för att undvika en överbyråkratisering som tar både tid och resurser för främst samebyar och samiska organisationer men även för Sametinget. Därför är det nödvändigt för Sametinget att hitta samarbetslösningar internt i det samiska samhället med samiska organisationer, samebyar som fungerar ändamålsenligt för alla parter. Sametinget kommer att i samverkan med

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.2 **M 578 – Sametingets interna konsultationer – forts.**

Samiska organisationer och samebyar samt konsultationsskyldiga myndigheter fortsätta arbetet med riktlinjer, handledningar och vägledningar under vintern 2022/2023 allt eftersom både Sametinget, konsultationsskyldiga myndigheter, samebyar och samiska organisationer samlar på sig erfarenheter och lärdomar från aktuella konsultationer.

Sametinget är formellt inte konsultationspliktig enligt konsultationslagen. Propositionen anger dock inte något hinder om behov anses föresligna.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.12

att återremittera §§ 40.12 – 40.15.

Styrelsen beslutade den 1 -2 december 2022, § 221.2

att inhämta yttrande från samtliga nämnder och ungdomsrådet.

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.2 **M 578 – Sametingets interna konsultationer – forts.**

Rennäringsnämnden beslutade den 18 januari 2023, § 10.5;

att avge följande yttrande;

Efter genomgång av motionsberedningen ser Rennäringsnämnden en stor risk för en ökad arbetsbörda och ökade kostnader för samebyarna då det kommer att konsulteras i flera nivåer som sannolikt inte för ärenden framåt.

att föreslå styrelsen föreslå att motionen avslås.

Näringsnämnden beslutade den 15 februari 2023, § 7

att efter beredning av motionen avge följande yttrande:
Näringsnämnden anser att då konsultationslagen är ny behöver Sametinget beredas möjlighet att arbeta vidare med att hitta interna samarbetsformer, bland annat den interna checklistan för konsultationer. Utökad intern konsultation ökar arbetsbelastningen och kostnader för kansliet men också för både samebyar och organisationer.

att på dessa grunder föreslå avslag till motionen.

Valnämnden beslutade den 14 -16 mars 2023, § 26.4

att avstå från att yttra sig över motionen.

Ungdomsrådet beslutade den 17 april 2023, § 17.1

Ungdomsrådet anser att det kan finnas tillfällen då Sametinget har behov av att inhämta synpunkter av de som direkt berörs av frågan. Sametinget har behov av att upprätta interna konsultationsordningar.

Ungdomsrådet beslutar

att uppmana Sametinget att upprätta interna konsultationsordningar med anledning av den skrivna motionen.

Hälso-, äldre och idrottsnämnden beslutade den 19 april 2023, § 13.1

att föreslå styrelsen att bifalla motionen.

§ 160 Motioner – forts.

§ 160.2 M 578 – Sametingets interna konsultationer – forts.

Kulturnämnden beslutade den 5 maj 2023, § 10.3:

att inte yttra sig utöver svaret från beredningen och anser därmed att motionen är besvarad.

Språknämnden beslutade den 18 september 2023, § 40.1

Språknämnden anser att då konsultationslagen är ny behöver Sametinget beredas möjlighet att arbeta vidare med att hitta interna samarbetsformer, bland annat checklista för andra myndigheter och riktlinjer för samarbetsformer med det samiska samhället.

Ärendet ajourneras 2023-05-02 kl. 10:20 till förmån för brådskande hantering av § 20, ärendet upptas åter på kommande ordinarie språknämnds sammanträde. Ärendet återupptas 18 september.

Nämnden beslutar

att föreslå styrelsen att avslå motionen

Styrelsen anser att det skulle bli en orimlig överbyråkratisering.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att avslå motionen.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 160 Motioner – *forts*

§ 160.3 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten

Dokument

- M 579 av Marita Stinnerbom, Marika Renhuvud, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-289
- Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 60.23
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 122.21
- Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 175.11
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.6
- Plenumsprotokoll 2022-10-25 – 27, § 40.13
- Styrelseprotokoll 2022-12-01 – 02, § 221.3
- Rennäringsnämndens protokoll 2023-01-18, § 10.6
- Kulturnämndens protokoll 2023-01-25 – 26, § 10.6
- Kulturnämndens yttrande 2023-01-26
- Näringsnämndens protokoll 2023-02-15, § 7
- Valnämndens protokoll 2023-04-14 – 16, § 26.5
- Ungdomsrådets protokoll 2023-04-17, § 17.2
- Hälso-, äldre- och idrottsnämndens protokoll 2023-04-19, § 13.2
- Språknämndens protokoll 2023-09-18, § 40.2

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.13 att återremittera ärendet.

Marita Stinnerbom och Marika Renhuvud har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget inför att ersättare i nämnder får delta på möten och att dagsarvode enligt reglementet för ekonomiska förmåner utgår för deltagandet.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.23.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.21

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.11

att behandla ärendet vidare,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

§ 160 Motioner – *forts*

§ 160.3 M 579 – *Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten – forts.*

Skäl för yrkandet

Sametinget bör öka demokratin och intresset för samisk politik genom att ersättare i nämnder får delta på nämndsmöten. Det är för att hålla sig á jour inför möten och för och bidra till samepolitiken. Med ny teknik kan ersättare delta på möten digitalt vid fysiska möten och Sametinget har redan system genom att skicka handlingar via epost. Digital utrustning bör inte utgå för att hålla nere de ekonomiska kostnaderna.

Arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder innehåller regler om ersättares tjänstgöring i Sametingets nämnder. 22 § stadgar att nämnderna består av ordförande och fyra ledamöter, förutom valnämnden som består av ordförande och sex ledamöter, samtliga med personliga ersättare. Det innebär att varje nämnd, förutom valnämnden, har sex ersättare.

Sametinget har i dagsläget inget reglemente som stadgar *ej tjänstgörande ersättare*. En jämförelse kan dock göras med kommunallagen som i 6 kap. 17 § beskriver att:

*Fullmäktige ska besluta om ersättarnas tjänstgöring i nämnderna. Ersättarna ska underrättas om tid och plats för sammanträdena. Även ersättare som inte tjänstgör får närvara vid sammanträdena. Vidare har Sametingets kansli noterat att Region Norrbottens fullmäktige tillämpar ett system där *ej tjänstgörande ersättare* kallas till fullmäktigesammanträden i syfte att göra ersättarna mer delaktiga och insätta i de politiska ärendena. *Ej tjänstgörande ersättare* har dock inte yttranderätt vid sammanträdena. Vidare har inkallad *ej tjänstgörande ersättare* som lämnar sammanträdet innan det avslutats ansvar för att meddela ordförande eller sekreteraren detta. Om en ordinarie ledamot måste avvika under pågående sammanträde bestämmer ordförande när en ersättare ska träda in och tjänstgöra. Även sammanträdesarvode utgår till *ej tjänstgörande ersättare* som kallat och inställt sig till sammanträde.*

Styrelsen har efter samråd med kansliet samma mening, nämnderna har egen rådighet över sin budget med kravet att man ska lösa sin uppgift. Nämnden väljer själva hur man löser sin uppgift så länge som arbetsordning och delegationsordning följs. Det finns skillnader mellan nämnderna och en delväljer att låta ersättarna delta under styrelsemöten för att ersättarna skall hållas uppdaterade i samtliga frågor. Ersättare som inte tjänstgör har då varken förslagsrätt eller rösträtt.

Styrelsen delar förslagsställarnas åsikt men det ligger på varje nämnd att själva avgöra.

§ 160 Motioner – forts

§ 160.3 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten – forts.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 201.6 föreslå Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.13

att återremittera §§ 40.12 – 40.15.

Styrelsen beslutade den 1 -2 december 2022, § 221.3

att inhämta yttrande från samtliga nämnder.

Rennäringsnämnden beslutade den 18 januari 2023, § 10.6;

att avge följande yttrande;

Rennäringsnämnden anser att nämnderna har egen rådighet över sin budget med kravet att man ska lösa sin uppgift. Nämnden väljer själva hur man löser sin uppgift så länge som arbetsordning och delegationsordning följs.

Det finns skillnader mellan nämnderna och en del väljer att låta ersättarna delta under styrelsemöten för att ersättarna skall hållas uppdaterade i samtliga frågor.

Ersättare som inte tjänstgör har då varken förslagsrätt eller rösträtt men rätt till ersättning för sin inställelse.

Det ligger på varje nämnd att själva avgöra.

att föreslå styrelsen besluta att motionen därmed är besvarad

Kulturnämnden beslutade den 25-26 januari 2023, § 10.1

att uppdra till ordförande att besvara frågan för nämndens räkning.

Ordförande besvarade den 26 januari;

Det utgår alltid handlingar "för kännedom" till alla ersättare. Det är fritt att delta på digitala möten för ersättare, men tyvärr utgår ingen ersättning om de inte ersätter någon för den budgeten finns inte.

§ 160 Motioner – forts

§ 160.3 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten – forts.

Näringsnämnden beslutade den 15 februari 2023, § 7

Att efter beredning av motionen avge följande yttrande:
Näringsnämnden anser att i dagsläget finns det inte något regelverk kring hur man ska hantera inkallande av ersättare utan att någon ordinarie är borta. Det måste vara upp till varje nämnd att avgöra behovet av att ersättare Varje nämnd har rådighet över sin budget och måste därmed kunna avgöra behovet.
att på dessa grunder avslå motionen

Valnämnden beslutade den 14 – 16 mars 2023, § 26.5

att avge nedan yttrande.
Handlingar till nämndsmöten delges förutom ledamöterna även till ersättarna.
Det är ledamöternas uppgift att informera ersättarna vid ordinarie ledamots frånvaro.
Med hänvisning till det budgetläge som råder idag finns ingen möjlighet till dubbel bemanning på mötena.

Ungdomsrådet beslutade den 17 april 2023, § 17.2

Vad gäller rätt för ersättare att delta på tex ungdomsrådets sammanträde kan vara fördelaktigt för den enskilde. Det bör föregås av reglering av närvaro och närvaro för ersättare ska i så fall vara ideell, utan arvodering.

Ungdomsrådet beslutar

att uppmana Sametinget att möjliggöra för ersättare i nämnder och ungdomsråd att kunna delta på nämnds- och rådsmöten utan arvode

Hälso-, äldre och idrottsnämnden beslutade den 19 april 2023, § 13.2

Nämnden anser att det finns fördelar med större delaktighet av ersättare i nämndens arbete men det saknas ekonomiska förutsättningar för det. Det är redan idag möjligt för nämnder att låta ersättare delta och likaså avsätta av nämndens budget till ersättarnas deltagande.

Nämnden beslutar

att föreslå styrelsen att motionen är därmed besvarad

§ 160 Motioner – forts

§ 160.3 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten – forts.

Språknämnden beslutade den 18 september 2023, § 40.2

Språknämnden anser att i dagsläget finns inte något regelverk kring hur man ska hantera inkallan ersättare utan att någon ordinarie är borta. Det måste vara upp till varje nämnd att avgöra behov ersättare.

Varje nämnd har rådighet över sin budget och måste därmed kunna avgöra behovet

Nämnden beslutar

att föreslå styrelsen att avslå motionen

Redan i dag har nämnder och råd möjlighet kalla ersättare till möten.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 160 Motioner – *forts*

§ 160.4 M 583 – Repatriering av samiska föremål från svenska museer tillbaka till Sápmi

Dokument

- M 583 av Mikael Jakobsson, Anders Kråik, Börje Allas, 2022-06-02, dnr 1.1.8-2022-840
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 122.25
- Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 175.15
- Styrelseprotokoll 2023-12-01 – 02, § 221.14
- Styrelseprotokoll 2023-03-28 – 30, § 58.7
- Kulturnämndens protokoll 2023 –05-09, § 10.3
- Kulturnämndens ordförandes yttrande
- Styrelseprotokoll 2023-06-20 – 21, § 106.1
- Styrelseprotokoll 2023-09-29, § 145.1

Föredragande: Susanne Idivuoma

Mikael Jakobsson, Anders Kråik och Börje Allas har den 2 juni 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget tillsätter en bred parlamentarisk utredning där deltagare från alla samiska partier ges möjlighet att delta.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.25

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.15

att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutade den 1 – 2 december 2023, § 221.14

att bereda ärendet vidare.

I motionen framförs att under plenum i Östersund den 22 - 25 februari 2022 har kulturnämnden yttrat att tre samiska museer kommer att skapas, i Jokkmokk, Tärnaby och Östersund och att återförda samiska föremål ska centreras dit. Enligt partiet Samerna är det ett genomtänkt beslut och har inte förankrats med den breda samiska allmänheten.

§ 160 Motioner – *forts*

§ 160.4 M 583 – Repatriering av samiska föremål från svenska museer tillbaka till Sápmi – *forts.*

Enligt kulturnämndens ordförande Stefan Larsson den 10 mars, har dock kulturnämnden inte fattat ett principbeslut om var samiska föremål ska förvaltas. Uppgifter om det saknas också i kulturnämndens protokoll.

I motionen yrkas att Sametinget gör en genomgång om hur återföranden i grannländer gjorts. En sammanställning visar att det finska nationalmuseet överlämnat hela sin samiska samling på 10 000 föremål till det samiska huvudmuseet i landet, Siida museum och i Norge har 1 600 av totalt 4 300 samiska föremål från Norsk Folkemuseum och Kulturhistorisk museum överlåtits till sex regionala samiska museer.⁹

I motionen yrkas vidare att Sametinget ska påbörja en dialog med Riksantikvarieämbetet och statens museer om hur repatrieringar av föremål ska ske samt att en bred parlamentarisk undersökning tillsätts. Den samordnande myndigheten för kulturarv i Sverige är Riksantikvarieämbetet som under 2023 fram till 2024 har regeringsuppdraget att utreda "förutsättningar för identifiering och återbördande av samiska föremål och mänskliga kvarlevor". Riksantikvarieämbetet ska analysera och beskriva nuvarande förutsättningar för ett sammanhållet nationellt regelverk. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Sametinget, Svenska kyrkan, länsstyrelserna och andra relevanta aktörer.¹⁰ Således kommer Sametinget att påbörja en formaliserad dialog med Riksantikvarieämbetet m. fl. i frågan om repatriering av samiska kulturarv. Idag saknas nationell finansiering och en inarbetad nationell mekanism med samordnad lagstiftning för repatrieringsärenden som skulle öka snabbheten och ge förbättrad åtkomst till samiska samlingar för det samiska civilsamhället. Museerna behöver tilldelas resurser för att strategiskt och långsiktigt kunna arbeta med återbördande och samordningen kan då förbättras. Sametingets kansli arbetar med frågan om repatriering även om Sametinget saknar ett utpekat nationellt ansvar och medel för det.

Museer i Sverige kan enligt Förordning (2017:564) om statliga museers förfogande över museiföremål överlåta förvaltningen av enskilda föremål och samlingar till annat museum dvs. det krävs inget regeringsbeslut för det. Museer kan således ansöka om att ta över enskilda föremål/föremålssamlingar ifrån annat statligt museum inom landet, vilket också har skett nu senast i februari när Världskulturmuseerna gav Etnografiska museets samiska föremål till Ájtte Svenskt Fjäll- och Samemuseum i Jokkmokk. Merparten av de omkring 500 föremålen har fysiskt funnits på Ájtte sedan slutet av 1980-talet. Även andra museer inom Sápmi har förutom sina egna samlingar samiska föremål på långtidslån från museer utanför Sápmi. Museiförordningen infördes för att museerna själva ska kunna komma överens om fördelningen av föremål, tidigare krävdes regeringsbeslut för det.

⁹ <https://sv.wikipedia.org/wiki/Bååstede>

¹⁰ Regleringsbrev 2023, Riksantikvarieämbetet. Ku2022/01857 (delvis), Ku2022/01884

§ 160 **Motioner – forts**

§ 160.4 **M 583 – Repatriering av samiska föremål från svenska museer tillbaka till Sápmi – forts.**

Skillnaden mellan återföranden av mänskliga kvarlevor och andra museala föremål är att kvarlevorna avförs som museiföremål inför en återbegravning.

Sammanfattning

Sametinget kommer att påbörja samverkan inom den statliga utredningen om förutsättningar för identifiering och återbördande av samiska föremål och mänskliga kvarlevor tillsammans med Riksantikvarieämbetet och andra relevanta aktörer. Något principiellt beslut att upprätta nya samiska museer och centrera de nationella samlingarna till tre orter har inte fattats av kulturnämnden.

Styrelsen beslutade den 28 – 30 mars 2023, § 58.7

att inhämta yttrande från kulturnämnden.

Kulturnämnden beslutade den 9 maj 2023, § 102 ;

att uppdra till Stefan Larsson besvara motionen.

Kulturnämndens ordförande har avlämnat nedan yttrande;

Sametingets arbete utgår ifrån det kulturpolitiska målet¹¹ att Sametingets uppdrag att arbeta med frågor som rör repatrieringar utökas och breddas till att bli mer omfattande och övergripande för att trygga det samiska folkets tillgång till och inflytande över samiska kulturarv. Det övergripande och samlade ansvaret för förvaltning av samiska kulturarv och samiska arkiv ska innehas av Sametinget i samråd med samiska museer och institutioner.

Målsättningen är att samiska föremålssamlingar och arkiv i möjligaste mån bör flyttas och förvaras på institutioner i det område de kommer ifrån. Om det finns särskilda skäl till att föremålssamlingar och arkiv inte kan flyttas kan man finna andra fungerande former för förvaltning och på så vis öka tillgängligheten och det samiska inflytandet.

Kulturnämnden har inte fattat något beslut att alla samiska föremål på svenska museer fysiskt bara ska förvaras på befintliga eller framtida museer i Jokkmokk, Tärnaby och

¹¹Kulturpolitiskt handlingsprogram 2023-2025, sid. 15, 18

⁴ Plenumsprotokoll 2007-02-20 – 22, §14

§ 160 **Motioner – forts**

§ 160.4 **M 583 – Repatriering av samiska föremål från svenska museer tillbaka till Sápmi – forts.**

Östersund och av just den anledningen är det inte aktuellt med en bred förankringsprocess med samiska allmänheten. För samiska mänskliga kvarlevor fattade Sametingets plenum 2007¹² principbeslutet att alla samiska kvarlevor skulle återbördas till samiska folket med syftet att återbegravas. Ett motsvarande principbeslut vad gäller samiska föremål på statliga museer saknas.

Med grund i det nya kulturpolitiska handlingsprogrammet och FNs urfolksdeklaration¹³ är det önskvärt att tydligare visa den samepolitiska viljan att samiska kulturarv i första hand ska förvaltas av Sametinget och samiska institutioner inom Sápmi.

För närvarande ingår Sametinget som samverkanspart till Riksantikvarieämbetets regeringsuppdrag som utreder förutsättningar för att identifiera och återbörda samiska föremål och mänskliga kvarlevor och beskriva nuvarande förutsättningar för ett sammanhållet regelverk. I uppdraget som redovisas 2024 ingår också statliga museer. Riksantikvarieämbetet samlar också in underlag från samiska organisationer och föreningar. Sametinget har även andra samarbeten som rör repatrieringar.

Med anledning av detta vill kulturnämnden föreslå styrelsen,

att föreslå plenum att motionen härmed är besvarad och kan avslås,

att föreslå att Sametinget tar ett principbeslut att samiska museala föremål och ska återföras till Sápmi

Styrelsen beslutade den 20 -21 juni 2023, § 106.1

att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare utifrån de synpunkter som lämnades.

¹³ Undrip, <https://www.sametinget.se/urfolksdeklarationen>

§ 160 Motioner – *forts*

§ 160.4 M 583 – Repatriering av samiska föremål från svenska museer tillbaka till Sápmi – *forts.*

I motionen framförs att under plenum i Östersund den 22 - 25 februari 2022 har kulturnämnden yttrat att tre samiska museer kommer att skapas, i Jokkmokk, Tärnaby och Östersund och att återförda samiska föremål ska centreras dit. Enligt partiet Samerna är det ett ogenomtänkt beslut och har inte förankrats med den breda samiska allmänheten. Enligt kulturnämndens ordförande Stefan Larsson den 10 mars, har dock kulturnämnden inte fattat ett principbeslut om var samiska föremål ska förvaltas. Uppgifter om det saknas också i kulturnämndens protokoll.

I motionen yrkas att Sametinget gör en genomgång om hur återföranden i grannländer gjorts. En sammanställning visar att det finska nationalmuseet överlämnat hela sin samiska samling på 10 000 föremål till det samiska huvudmuseet i landet, Siida museum och i Norge har 1 600 av totalt 4 300 samiska föremål från Norsk Folkemuseum och Kulturhistorisk museum överlåtits till sex regionala samiska museer.¹⁴

I motionen yrkas vidare att Sametinget ska påbörja en dialog med Riksantikvarieämbetet och statens museer om hur repatrieringar av föremål ska ske samt att en bred parlamentarisk undersökning tillsätts. Den samordnande myndigheten för kulturarv i Sverige är Riksantikvarieämbetet som under 2023 fram till 2024 har regeringsuppdraget att utreda "förutsättningar för identifiering och återbördande av samiska föremål och mänskliga kvarlevor". Riksantikvarieämbetet ska analysera och beskriva nuvarande förutsättningar för ett sammanhållet nationellt regelverk. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Sametinget, Svenska kyrkan, länsstyrelserna och andra relevanta aktörer.¹⁵ Således har Sametinget redan en formaliserad dialog med Riksantikvarieämbetet m. fl. i frågan om repatriering av samiska kulturarv. Idag saknas nationell finansiering och en inarbetad nationell mekanism med samordnad lagstiftning för repatrieringsärenden som skulle öka snabbheten och ge förbättrad åtkomst till samiska samlingar för det samiska civilsamhället. Museerna behöver tilldelas resurser för att strategiskt och långsiktigt kunna arbeta med återbördande och samordningen kan då förbättras. Sametingets kansli arbetar med frågan om samisk repatriering fast Sametinget saknar ett utpekat nationellt ansvar och medel för det.

Museer i Sverige kan enligt Förordning (2017:564) om statliga museers förfogande över museiföremål överlåta förvaltningen av enskilda föremål och samlingar till annat museum dvs. det krävs inget regeringsbeslut för det. Museer kan således ansöka om att ta över enskilda föremål/föremålssamlingar ifrån annat statligt museum inom landet, vilket också har skett senast i februari 2023 när Världskulturmuseerna gav Etnografiska museets

¹⁴ <https://sv.wikipedia.org/wiki/Bååstede>

¹⁵ Regleringsbrev 2023, Riksantikvarieämbetet. Ku2022/01857 (delvis), Ku2022/01884

§ 160 Motioner – *forts*

§ 160.4 M 583 – Repatriering av samiska föremål från svenska museer tillbaka till Sápmi – *forts.*

Samiska föremål till Ájtte Svenskt Fjäll- och Samemuseum i Jokkmokk. Merparten av de omkring 500 föremålen har fysiskt funnits på Ájtte sedan slutet av 1980-talet. Även andra museer inom Sápmi har förutom sina egna samlingar samiska föremål på långtidslån från museer utanför Sápmi. Museiförordningen infördes för att museerna själva ska kunna komma överens om fördelningen av föremål, tidigare krävdes regeringsbeslut för det. Skillnaden mellan återföranden av mänskliga kvarlevor och andra museala föremål är att kvarlevorna avförs som museiföremål inför en återbegravning.

Sametinget ser att det finns ett behov av att utreda på vilket sätt samiskt medbestämmande kan implementeras i den svenska museala strukturen och Sametingets roll i det. Sametinget ska som representant för samiska civilsamhället vara en självklar aktör och förvaltare av samiska kulturarv. Därför äskar Sametinget i budgetäskandet om medel till en utredning med ändamålet att klargöra den samiska viljan kring samiska museala föremål, då i första hand med fokus på äldre ceremoniella föremål och deras hantering, förvaring och ägandeskap. Utredningen är tänkt att leda till ett inriktningsdokument för förvaltningen av vår gemensamma föremålshistoria och förtydliga den samepolitiska viljan.

Sammanfattning

Sametinget samverkar inom den statliga utredningen om förutsättningar för identifiering och återbördande av samiska föremål och mänskliga kvarlevor tillsammans med Riksantikvarieämbetet och andra relevanta aktörer. Något principiellt beslut att upprätta nya samiska museer och centrera de nationella samlingarna till tre orter har inte fattats av kulturnämnden.

Styrelsen beslutade den 29 september 2023, § 145.1

att bereda ärendet vidare.

I och med Sametingets kansli arbetar med frågorna föreslår styrelsen att motionen avslås.

Styrelsen föreslår Sametinget beslutat

att avslå motionen.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 160 Motioner – *forts*

§ 160.5 M 594 – Motion om översyn av inventeringssystem och förvaltning av örn

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 594 av Marianne Gråik 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1537
- Styrelseprotokoll 2022-12-01–02, § 221.25
- Styrelseprotokoll 2023-05-03–05, § 79.11
- Rennäringsnämndens protokoll 2023-06-13, § 35.1
- Rennäringsnämndens protokoll 2023-10-19–20, § 45.5

Marianne Gråik har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

- att Sametinget verkar för ett gränsöverskridande samarbete vid förvaltning av örn,
- att Sametinget verkar för en översyn av inventeringssystemet för örn med syfte att den blir transparent och involverar samebyarna. Samebyarna ska involveras i en sådan process,
- att Sametinget verkar för att det snarast blir möjligt med förebyggande förvaltningsåtgärder på örnar i syfte att undvika skador på renar,
- att Sametinget verkar för att ersättning för skador på renar och merarbete orsakade av örn ska ersättas till samebyarna fullt ut.

Styrelsen beslutade den 1 -2 december 2022, § 221.25

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärende.

Inventeringarna av kungsörn är en integrerad del av viltförvaltningen och Sverige och Norge samarbetar kring övervakning. Tidigare har olika inventeringsrapporter förekommit, vilket gjort det svårt att sammanställa och jämföra resultat. Inventeringsmetoderna har också skilt sig mot de som används i Norge där man har en stor kungsörnspopulation. Idag sker dock initiativ för att bättre samordna metoder och resultat, både nationellt och tillsammans med Norge. Målet på sikt är att gemensamt sammanställa en årlig rapport. För att ta fram förbättrade metoder och undersöka möjligheterna att använda metoder liknande de norska, tillsattes en

§ 160 Motioner – *forts*

§ 160.5 M 594 – Motion om översyn av inventeringssystem och förvaltning av örn – *forts.*

arbetsgrupp 2017. I januari 2019 redovisade de förslag på alternativa

Vidare har de som arbetar med inventeringarna tillgång till den gemensamma norsk-svenska databasen Rovbase. Det är en svensk-norsk databas som används som inventeringsverktyg för de stora rovdjuren. 2020 var första året som Rovbase användes för kungsörn i Sverige på nationell nivå, även om vissa län hade börjat använda Rovbase tidigare. I Norge har man använt den sedan 2006. Anpassningar i Rovbase har gjorts för att kunna användas i Sverige då inventeringarna inte helt följer samma metodik som i Norge. Sedan 2020 har prioritet varit att registrera alla revir som inventeras. Nästa steg är att lägga in även historiska revir och inventeringsresultat för dessa, för att bevara kunskapen, och det arbetet beräknas vara avslutat 2023. Data som ingår i denna rapport är data från inventeringssäsongen 2022.¹⁶

Förvaltningen av kungsörn regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter¹⁷ som anger samverkan mellan länsstyrelser och Sametinget i samverkansråd för rovdjursförvaltningsområden. Vidare regleras länsstyrelsens och samverkansrådets arbete med miniminivåer för förekomsten av kungsörn samt länsstyrelsens arbete med rovdjursförvaltningsplaner. Länsstyrelserna har det yttersta ansvaret för att inventering av kungsörn i respektive län utförs. Naturhistoriska Riksmuseet är nationell koordinator för kungsörnsinventeringen. Ersättning för skador på ren orsakade av kungsörn mm regleras i viltskadeförordningen¹⁸.

Inventeringsresultatet bildar underlag för utbetalning av ersättning till samebyarna. I övrigt är inventeringen en central del i rovdjursförvaltningen, inte minst i arbetet med toleransnivåer för förlust av renar till rovdjur samt i frågor som rör licensjakt och skydds jakt. Inventeringsresultaten för 2022 uppvisar en tendens till ökande rovdjurspopulationer. Den ligger fortsatt på en för hög nivå sett till renskötselns förutsättningar. Sametinget har haft konsultation med både Naturvårdsverket och länsstyrelsen angående revidering av förvaltningsplaner, toleransnivåarbetet samt om ökat samarbete med Norge angående inventering och ersättningsfrågor. Sametinget har fortsatta kontakter och konsulterar ansvarig förvaltningsmyndighet för stora rovdjur, inklusive kungsörn. Sametinget anser att förvaltningsverktyget bör integreras i lagstiftning, förordningar och riktlinjer. På så sätt kan riksdagens beslut från 2013 ges ökad legitimitet.

¹⁶ <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/jakt-och-vilt/inventeringsmetodik/>

¹⁷ NFS 2022:4 Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur.

¹⁸ Viltskadeförordning (2001:724).

§ 160 Motioner – forts

§ 160.5 M 594 – Motion om översyn av inventeringssystem och förvaltning av örn – forts.

Styrelsen beslutade den 3 – 5 maj 2023, § 79.11

att inhämta yttrande från rennäringsnämnden.

Ärendet utgick vid rennäringsnämndens sammanträde den 13 juni 2023.

Rennäringsnämnden beslutade den 19 – 20 oktober 2023, § 45.5

att avge nedan yttrande;

Rennäringsnämnden delar uppfattningen om de problem örn orsakar. Örn är dock undantagna möjlighet till åtgärder i dagsläget. Sametingets representant i samverkansråd har vid flera tillfällen lyft problematiken med skador på renar. Då kungsörn och havsörn nått historiskt höga antal individer har Sametinget lyft frågan om förvaltningsåtgärder som i likhet med Norsk förvaltning ska medge skydds jakt i utsatta samebyar. Sametinget har ett långsiktigt arbete för förvaltningsåtgärder om kungs- och havsörn som nu ligger hos den s.k. landshövdingegruppen för de norra länen för åtgärd. Sametinget skall ingå i samverkansråd vilket inte omfattar samebyar. Angående frågan om full ersättning för rovdjursskada sker den dialogen redan med regeringen.

att med anledning av det pågående arbetet föreslå att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen delar rennäringsnämndens yttrande.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.6 **M 600– Demokrahtalaš sámi media Demokratisk samisk media**

Dokument

- Plenumsprotokoll 2023-02-21–23, § 16
- M 600 av Káren-Ann Hurri 2023-02-23, dnr 1.1.8–2023-325
- Styrelseprotokoll 2023-03-28–30, § 58.15
- Styrelseprotokoll 2023-09-29, § 145.9

Káren-Ann Hurri har den 23 februari 2023 inlämnat en motion där hon yrkar:

- att Sametinget arbetar för
 - att det går ta del av samisk mediaproduktion i alla länder som har koloniserat Sápmi
 - att samiska medieproducenter får mer medel till samisk personal, produktion och användning av samiska språk,
 - att public service köper mer rättigheter till samisk produktion
 - att samiska folkets möjligheter att ta del av arkiverade produktioner stärks
 - att samisk media får bättre möjligheter att samarbeta och göra gemensamt medieinnehåll och tv-produktioner,

Styrelsen beslutade den 28 – 30 mars 2023, § 58.15

- att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Skäl för yrkandena

- Brister i samisk media på svensk sida jämfört med Norge där fler radioprogram och högkvalitativa tv-program produceras. Fler personer arbetar med att producera samiska program och lönerna är bättre.
- Dagens film- och programrättigheter begränsar möjligheten att ta del av samiska program från Norge och Finland. Programrättigheter hindrar även samisk allmänhet att ta del av produktioner i arkiv vilket begränsar det samiska samhällets jämställdhet, språkliga utveckling och möjlighet att ta del av gemensamma erfarenheter och berättelser.
- Samiska program är dyrare att producera på grund av tolk- och översättningskostnader.

§ 160 Motioner – *forts.*

§ 160.6 M 600– Demokrahtalaš sámi media Demokratisk samisk media – *forts.*

Motionären fokuserar i sin motion huvudsakligen på radio och TV, samt film- och programrättigheter. Sametingets plenum antog 2013-02-19–21 ett mediepolitiskt handlingsprogram. De övergripande mål som rör public service är:

- Rätten till egna samiska medier.
- Hänsyn ska tas till att samiskan är ett officiellt språk i Sverige och att det även handlar om flera samiska språkvarieteter. Hänsyn ska tas till att det samiska samhället är tvåspråkigt och att alla samer inte behärskar samiska.
- Media speglar hela det samiska samhället och bidrar till att det utvecklas i en positiv och demokratisk riktning.
- Sändningstider och resurser ökar för att samisk Public service ska kunna spegla bredden av alla aktiviteter som berör utvecklingen av det samiska samhället.
- Samisk radio och TV utvecklas till ett kvalitetsalternativ för samerna ur ett självbestämmandeperspektiv och inte enbart för att skydda samiskan som ett minoritetsspråk. Resurserna samlas till ett fristående och självständigt samiskt etermediecentrum.
- Gemensamma samiska medielösningar på nordisk bas. Staterna bör i samarbete med sametingen finna ordningar som leder till samarbete.

Den statliga mediepolitiken och ramarna för Public service-företagens verksamhet bestäms av riksdagen. Uppdragen till programföretagen kommer till uttryck i de sändningstillstånd som regeringen meddelar och de villkor som tillstånden är förenade med. Delar av de yrkanden som motionären framför behandlas i det mediepolitiska handlingsprogram som Sametingets plenum antog 2013, såsom bristen på resurser till samisk media och att nyhetsvärdering utifrån tittar- och lyssnarsiffror inte får vara avgörande vid programproduktion på de samiska språken. Handlingsprogrammet behöver dock uppdateras.

Programföretagen (SVT, SR och UR) ska enligt sändningstillstånden ha regelbundna dialoger med berörda minoritetsgrupper om utbudet. Sametinget inbjuds till dessa dialoger och en styrelserepresentant deltar vanligtvis på dessa möten. Under dessa dialoger behandlas framför allt generella frågor och bolagen berättar om sitt utbud. En punkt som alltid diskuteras är användningen av samiska - samtliga samiska språk - och bristen på översättare och tolkar.

§ 160 Motioner – *forts.*

§ 160.6 M 600– Demokrahtalaš sámi media Demokratisk samisk media – *forts.*

Sametinget har därutöver, bland annat i sitt yttrande till delbetänkandet SOU 2017:60 om en stärkt minoritetspolitik (dnr 1.2.1-2027-1043, s. 20), framfört att Public service-företagen mot bakgrund av att samerna är ett urfolk i Sverige bör få ett större ansvar för de samiska språken och kulturen på samma sätt som NRK har i Norge och att detta ansvar bör skrivas in i sändningstillstånden. Tillstånden gäller under sex år, sedan görs en översyn. Nuvarande period började den 1 januari 2020 och pågår till den 31 december 2025.

Regeringen har i februari 2023 tillsatt en parlamentarisk kommitté som ska föreslå hur public service-uppdraget ska regleras från och med 2026 och föreslå vad som ska ingå i uppdraget under kommande tillståndperiod.¹⁹ Bland mycket annat ska även förslag lämnas på hur uppdraget rörande svenska språket, de nationella minoritetsspråken och teckenspråket kan stärkas i syfte att uppnå hög kvalitet i utbudet. Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2024. Här har Sametinget möjlighet att framföra sina krav och synpunkter.

Precis som motionären anför kan riksgränserna, det vill säga lagstiftningen i de olika nordiska länderna, vara ett hinder för gränslöst samarbete och en begränsande faktor för det samiska folket i fyra länder. Till exempel kan film- och programrättigheter göra att svenska samer inte har tillgång till samiska program i Norge (precis som svenskar inte har tillgång till norska program). Likhetsprincipen innebär att alla medborgare ska behandlas lika inför lagen och det samiska folket kan därför inte ha andra rättigheter än övrig svensk befolkning. Med ett urfolksperspektiv skulle detta möjligen kunna lösas genom samarbetsavtal mellan NRK, YLE och SVT på samma sätt som samarbetsavtal skrivits kring nyhetssändningarna på samiska. Det är unikt att Ođđasat har rikstäckande sändning i tre länder och att reportrar på SVT Sápmi och Sameradion kan samarbeta när Sveriges radio och SVT närmast har vattentäta skott.

Styrelsen beslutade den 29 september 2023, § 160.6

att bereda ärendet vidare.

¹⁹ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/02/regeringen-tillsatter-kommitte-for-langsiktiga-villkor-for-ett-hallfast-och-oberoende-public-service/>

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.6 **M 600– Demokrahtalaš sámi media Demokratisk samisk media – forts.**

Styrelsen lämnar följande yttrande efter genomgång med Sametingets medieansvarige. Kansliets beredning visar på svårigheten att förändra svensk public service men också våra begränsade resurser. Styrelsen delar kansliets beredning och att speglings uppdraget även styr vårt arbete.

Styrelsen delar motionärens uppfattning om läget för samisk media. Kansliet och medieansvarig deltar i dialoger och samtal med Public Service löpande och inför nya sändningstillstånd.

Vi lever med resursbrist i dessa frågor vilket visar sig i problematiken med översättning mm.

Det är höga kostnader för utbildning, översättning i text och tal och inte minst i produktioner.

Sametingets mål inom språk och kultur är att öka samhällets insikt i behovet av att samiska får utrymme i produktionen. Sametingets resurser är mycket begränsade och man kan inte jämföra med Norge där medeltillgången ökar jämfört med Sverige.

Nya grepp tas där Sametinget kunnat ge inspel och sett genomslag, främst menas den digitala sektorn där man nu arbetar med etik och kvalitet som legat utanför public service villkor. Det skiljer sig markant från marksänt material. Tillgången på utbildad personal som kunnat producera program med hög kvalitet har varit och är fortfarande begränsad.

De frågor som, förutom de övergripande målen, har prioriterats är bl.a.

- Möjlighet till reprisering av sänt material och att upphovsrättsfrågor blir lösta
- Öka lokalt utbud av nyheter på samiska
- Arkivering av producerat material som ägs av public service
- Möjlighet att införa samisk textning på svenska program
- Att alla språkvariteter ges utrymme
- Högre utbildning i samiska och journalistik på svensk sida
- Resurser till att uppdatera Mediepolitiskt handlingsprogram som är tio år gammalt

De yrkande som motionären lyfter ingår i den dialog som löpande hålls.

Vad vi saknar är ekonomi dels till egen produktion men också fler producenter.

Samarbete över riksgränsen via SVT kan bli svårt att finansiera då statsbudgeten lägger vissa hinder.

En möjlighet är att vi lyckas etablera eget etermediecentrum som producerar och sänder. Med anledning av det pågående arbetet föreslås att motionen därmed är besvarad.

§ 160 Motioner – *forts.*

§ 160.6 M 600– Demokrahtalaš sámi media Demokratisk samisk media – *forts.*

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.7 **M 605– Motion om förändrad björnförvaltning för att närma sig maxtakets för toleransnivån av rovdjursförluster**

Dokument

- M 605 av Paulus Kuoljok, Torkel Stinnerbom, Áslat Simma, Marianne Gråik 2023-06-01, dnr 1.1.8-2023-1087
- Plenumsprotokoll 2023-05-30–31, -06-01–02, § 31
- Styrelseprotokoll 2023-06-20–21, § 106.5
- Styrelseprotokoll 2023-09-29, § 145.14
- Rennäringsnämndens protokoll 2023-10-19–20, § 45.8

Paulus Kuoljok, Torkel Stinnerbom, Áslat Simma, Marianne Gråik har den 1 juni 2023 inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget verkar för att länsstyrelserna sänker sitt tak i förvaltningsintervallet samt följer sina egna förvaltningsmål,

att Sametinget verkar för att mer resurser läggs på inventering av björn.

Styrelsen beslutade den 20 -21 juni 2023, § 1065

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Skäl för yrkandena

Inga verkningfulla åtgärder har vidtagits för att skapa en minskning av förluster av renar. Samebyar med ett högt björntal har under kalvningstid en ohållbar situation med dygnet runt bevakning för att dokumentera skadebild för eventuella skyddsjaktbeslut. Det är viktigt att Sametinget verkar för att säkra mer resurser till inventering av björn. Detta för att populationsberäkningarna ska bli säkrare och närmare beskriver verkligheten. Om populationsberäkningarna är säkrare kan detta möjliggöra en sänkning av förvaltningsmålen utan att riskera att avskjutning riskerar gynnsam bevarandestatus. En sak som måste beaktas är att det inte görs några inventeringar av björn i Norge och Finland vilket medför att detta inte räknas in i populationsuppskattningarna.

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.7 **M 605– Motion om förändrad björnförvaltning för att närma sig maxtaket för toleransnivån av rovdjursförluster – forts.**

Den svenska rovdjursförvaltningen är uppdelad i tre geografiska områden – norra, mellersta och södra förvaltningsområdet. Naturvårdsverket har det övergripande ansvaret för rovdjursförvaltningen och fastställer de mål för rovdjuren som gäller nationellt. De politiska målsättningarna inom rovdjursförvaltningen har stor betydelse i miniminivåprocessen.

Enligt jaktlagstiftningen ska Naturvårdsverket minst en gång vart femte år se över fördelningen av de regionala miniminivåerna för björn i Sverige utifrån förslag från länsstyrelserna. Den senaste översynen skedde 2019. Naturvårdsverket kommer att fastställa nya miniminivåer i början av 2024. Våren 2023 påbörjades därför den tredje miniminivåprocessen sedan regionaliseringen av rovdjursförvaltningen infördes 2013. De olika stegen i processen sker löpande och samverkansråden, länsstyrelserna och viltförvaltningsdelegationerna är delaktiga i processen. Sametinget ingår i samverkansråden för Norra rovdjursförvaltningsområdet och Mellersta rovdjursförvaltningsområdet och i viltförvaltningsdelegationerna i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland samt Dalarna ingår företrädare för rennäringen (förordning 2022:1373)²⁰.

Miniminivåprocessens olika steg i tabellen nedan²¹ regleras i förordning om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn, förordning om viltförvaltningsdelegationer samt Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur.²²

²⁰ Företrädare i viltförvaltningsdelegationerna utses efter samråd av Sametinget (rennäringensnämnden), Sámiid Riikkasearvi (SSR) och Boazoeaigadiid oktavuotta (BEO/RÁF).

²¹ Källa: Utkast - Vägledning av miniminivåer för björn, varg, järv och lodjur (Dnr 6.6.2-2023-689)

²² 2009:1263, 2009:1474 och NFS 2022:4

§ 160 Motioner – forts.

§ 160.7 M 605– Motion om förändrad björnförvaltning för att närma sig maxtaket för toleransnivån av rovdjursförluster – *forts.*

År 2023 - 2024	Miniminivåprocess	Kopplade processer
April	Naturvårdsverket initierar processen på regional nivå	-delegering licensjakt björn
Maj - Oktober	Länsstyrelsen tar fram förslag. Viltförvaltnings-delegationen yttrar sig.	
Länsstyrelsen lämnar förslag till samverkansområden	- inventeringsresultat för varg, lo och björn	
- nationellt inventeringsresultat för björn		
November – Januari 2024	Samverkansområden samverkar kring förslag och fördelning av miniminivåer	

Målet för björnförvaltningen bör vara att förvalta populationerna med tillräcklig marginal i förhållande till referensvärdet²³ och miniminivån så att inte referensvärdet äventyras. Det är upp till länsstyrelsen att avgöra vilket antal över miniminivån som är lämpligast för björn i det givna länet. Länsstyrelsens förslag på miniminivåer bör grunda sig på bästa tillgängliga kunskap, exempelvis en trend över tid för att minimera effekten av fluktuerande björnstammar och eventuellt bristande inventeringsunderlag vid ett givet år. Vidare utgör miniminivån golvet för förvaltningen. Om länsstyrelserna och samverkansråden föreslår miniminivåer som är högre än referensvärdet och Naturvårdsverket skulle fastställa ett sådant resultat, skulle möjligheterna för björnförvaltning med licensjakt minska. En förutsättning för licensjakt är att björn finns i antal som överstiger ett förvaltningsområdes miniminivåer.²⁴

Sametinget har i samband med yttrande över Naturvårdsverkets förslag till ny vägledning av miniminivåer för björn, varg, järv och lodjur framfört att de

²³ Referensvärde beskriver det lägsta antal individer som motsvarar en gynnsam bevarandestatus.

²⁴ Källa: Utkast - Vägledning av miniminivåer för björn, varg, järv och lodjur (Dnr 6.6.2-2023-689)

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.7 **M 605– Motion om förändrad björnförvaltning för att närma sig maxtaket för toleransnivån av rovdjursförluster – forts.**

förvaltningsmodeller som presenteras i vägledningen kräver att rovdjursinventeringen lyckats fullt ut. Därför bör vägledningen även tydligt beskriva hur ett dåligt inventeringsresultat kompenseras, exempelvis i form av populationsuppskattningar. Inom renskötselområdet bör särskild hänsyn tas och därför bör miniminivån ligga på samma nivå eller mycket nära referensvärdet för en art. I övrigt bör miniminivån ligga i linje med möjligheten att kunna tillämpa toleransnivåverktyget, för att samebyar ska ha möjligheten att kunna uppnå maximalt 10 % skada orsakat av rovdjur.²⁵

För övrigt har Sametinget tidigare redogjort för sin inställning avseende problematiken kring inventering av björn i motion 523 Arealbaserad ersättning för björn och örn samt motion 526 Arealbaserad rovdjursersättning för björn och örn. Tilläggas kan utifrån information från Naturvårdsverket att den senaste nationella populationsberäkningen för björn genomfördes 2017 av det Skandinaviska björnprojektet. Beräkningen baseras på dels spillningsinventeringar som genomförts i vissa län och dels trender i de björnobservationer som jägarna samlat in (Björnobs). Resultatet visar att det finns cirka 2 900 björnar i Sverige, vilket är ungefär lika många björnar som det var 2013 då den föregående nationella populationsberäkningen genomfördes. Även på länsnivå är det i stort sett oförändrade antal björnar. För att beräkna det totala antalet björnar används en omräkningsfaktor. Denna omräkningsfaktor har fastställts till att en föryngring motsvarar 10 björnar. Björnen förekommer allmänt i Sverige från nordligaste Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län och norrut. Den svenska björnstammen utgör huvuddelen av den skandinaviska populationen där endast ett fåtal reproduktioner, det vill säga honor som föder ungar, förekommer i angränsande norska områden. Den 29 april 2019 rapporterade Naturvårdsverket nya referensvärden till EU enligt artikel 17 i art- och habitatdirektivet. Det nya referensvärdet för minsta populationsstorlek för gynnsam bevarandestatus för björn i Sverige rapporterades till 1 400 individer utifrån bästa tillgängliga vetenskapliga underlag.²⁶

²⁵ Sametingets dnr 6.6.2-2023-689.

²⁶ Fastställande av miniminivåer för björn gällande rovdjursförvaltningsområden och län NV-01525-18.
<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/jakt-och-vilt/miniminivaer-for-rovdjursarter-regionalt/>

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.7 **M 605– Motion om förändrad björnförvaltning för att närma sig maxtaket för toleransnivån av rovdjursförluster – forts.**

I *Regional förvaltningsplan för björn 2021-2024* från Länsstyrelsen i Norrbottens län anges med anledning av motionens formulering om att länsstyrelserna ska sänka sitt tak i förvaltningsintervallet samt följa sina egna förvaltningsmål:

I propositionen 2008/09:2109 skriver regeringen att det år 2008 fanns ca 2000 björnar i norra förvaltningsområdet och att stammen inte bör minska totalt sett. Detta eftersom problembilden generellt sett inte är särskilt omfattande. Denna målsättning har inte ändrats i senare propositioner. Länsstyrelserna i det norra RFO menar dock att antalet bör utgöra förvaltningsmålet snarare än den nedre gränsen med hänsyn till björnskadorna inom rennärningen. Viltförvaltningsdelegationen i Norrbottens län beslutade våren 2021 att förvaltningsmålet för björn ska vara 500 individer. Förvaltningsintervallet, som populationen kan fluktuera inom, fastställdes till 250 - 600 individer. Målet och intervallet togs fram i samverkan med övriga länsstyrelser i det norra rovdjursförvaltningsområdet. Förvaltningsintervallet är baserat på den årliga variationen i björnstammens populationsstorlek i länet, vilket huvudsakligen syftar till att minska risken för att stammen hamnar under miniminivån enbart på grund av naturlig fluktuation.²⁷

Länsstyrelsens åtgärder för att uppnå förvaltningsmålen är bland annat att:

- genomföra regelbunden inventering av björnstammen och vidtar åtgärder för att öka delaktigheten i inventeringen,
- analysera årligen genomförda skydds- och licensjakter och nyttjar analyserna som underlag i kommande jaktbeslut,
- använda aktuell forskning som underlag för förvaltningsbeslut,
- fortsätta arbetet med förvaltningsverktyget i samverkan med länets samebyar samt
- samverka med övriga län i det norra rovdjursförvaltningsområdet och vid behov med övriga rovdjursförvaltningsområden.

²⁷ Länsstyrelsen i Norrbottens län. Regional förvaltningsplan för björn i Norrbottens län. Förvaltningsperiod 2021-2024. Sid 9.

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.7 **M 605– Motion om förändrad björnförvaltning för att närma sig maxtaket för toleransnivån av rovdjursförluster – forts.**

Styrelsen beslutade den 29 september 2023, § 145.14

att inhämta yttrande från Rennäringsnämnden.

Paragrafen justeras omedelbart

Rennäringsnämnden beslutade den 19 – 20 oktober 2023, § 45,8.

att avge nedan yttrande;

Rennäringsnämnden delar motionens mening och de attsatser som föreslås.

Rennäringsnämnden konstaterar i motsats till motionärerna att åtgärder som Sametinget har mandat för också har vidtagits. Det är dock en nationell angelägenhet vi har att förhålla oss till.

Kansliets beredning visar de konkreta åtgärder som vidtagits och att Sametingets arbete i samverkansråden syftar till att minska skadorna för renskötseln.

De att-satser som föreslås arbetar Sametinget redan efter och ett resultat är att stödet till skador orsakade av rovdjur ökar, fortfarande arbetar Sametinget för att minska trycket till max 10 %.

att med anledning av det pågående arbetet föreslå att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen delar rennäringsnämnden yttrande.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.8 **M 611– Motion om begäran om proposition så att Sametinget har möjlighet att utbetala ersättning baserad på antal förekomst och/eller i förhållande till betesområdenas areal**

Dokument

- M 611 av Marita Stinnerbom 2023-06-01, dnr 1.1.8-2023-1093
- Plenumsprotokoll 2023-05-30–31, -06-01–02, § 31
- Styrelseprotokoll 2023-06-20–21, § 106.9
- Styrelseprotokoll 2023-09-29, § 145.17
- Rennäringsnämndens protokoll 2023-10-19–20, § 45.9

Marita Stinnerbom har den 1 juni 2023 inlämnat en motion där hon yrkar:

att Sametinget genast kräver att regeringen utformar en proposition så att Sametinget har möjlighet att utbetala ersättning baserad på antal förekomst och/eller i förhållande till betesområdenas areal

Styrelsen beslutade den 20 -21 juni 2023, § 106.8

att ärendet bereds vidare.

Skäl för yrkandena

Sametinget inlämnade 2020-11-03 en begäran till regeringen att ändra § 6 i Viltskadeförordning (2001:724) så att Sametinget har möjlighet att utbetala ersättning baserad på antal förekomst och/eller i förhållande till betesområdenas areal. Enligt § 6 är Sametinget bunden till att enbart fördela ersättningen mellan de ersättningsberättigade samebyarna i förhållande till betesområdenas areal. Ersättningen är maximerad till 1 500 000 kr per år. Forskningen i Udtja och Gällivare skogssameby visar på att den ersättning som idag utgår för björnskador på ren står inte i proportion till de faktiska skadornas omfattning i de två studerade samebyarna. Därför borde en ersättningsmodell även grunda sig på björnens förekomst inom och i anslutning till de enskilda samebyarnas kalvningsland där antalet björn har potential att göra skada. Näringsdepartementet har flertalet gånger meddelat att de ska hitta en proposition där de kan ändra förordningen. Begäran är inskickad och ännu har ingenting hänt.

Som nämns i motionen så har Sametinget i början av november 2020 skickat in en begäran om ändring i viltskadeförordningen.²⁸ I begäran framhålls att dagens ersättningsmodell ger en orättvis fördelning eftersom den enbart grundar sig på areal frikopplat från förekomst av björn. Det tidigare beslutet om arealfördelning grundade sig på ett antagande om jämn fördelning av björn utifrån storleken på samebyarnas betesområden. Antagandet stämmer

²⁸ Dnr 6.2.9-2020-1350.

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.8 **M 611– Motion om begäran om proposition så att Sametinget har möjlighet att utbetala ersättning baserad på antal förekomst och/eller i förhållande till betesområdenas areal - forts.**

inte med de senaste DNA-studierna av björnförekomst. Björnarnas hemområden kan vara mer eller mindre koncentrerad till enskilda samebyar vilket innebär att de faktiska skadorna kan skilja sig mycket samebyarna emellan oavsett arealen på deras betesområden. En sameby med liten areal kan vara mycket hårdare drabbad av björnpredation än en sameby med stor areal. Detta skapar obalans och ger en orättvis fördelning av ersättningsmedel samebyarna emellan. För att öka kvalitén och skapa förutsättningar för rättvisare fördelning av ersättningar samebyarna emellan bör man helt eller i stor utsträckning övergå till att basera ersättningarna på dna-spillning och populationsmodeller. Initialt bedöms att man kan behöva basera ersättningarna på en kombination av både areal och nuvarande populationsunderlag. Grunden för att kunna göra sådana avvägningar är att viltskadeförordningen inte utgör ett hinder för att kunna basera ersättningar även på björnförekomstens antal. Detta är grunden för begäran som skickades till dåvarande näringsdepartementet. Sametinget har vid dialog i juni 2023 med Landsbygds- och infrastrukturdepartementet fått besked att ärendet bereds hos departementet.

Styrelsen beslutade den 29 september 2023, § 145.17

att inhämta yttrande från Rennäringsnämnden.

Paragrafen justeras omedelbart

Rennäringsnämnden beslutade den 19 – 20 oktober 2023, § 45.9

att avge nedan yttrande;

Rennäringsnämnden har förra och denna mandatperiod lämnat in begäran om ändring. Som kansliets beredning visar har departementet berett frågan och resultatet har landat i en anslagsökning med 10 miljoner för budgetåret 2024. Arbetet just nu handlar om en ändring av förordningar så att fördelning kan genomföras.

Rennäringsnämnden ser en möjlighet att öka anslaget för areella ersättningar dvs. björn och örn. Beslut kommer inför kommande budgetår.

att med anledning av det pågående arbetet föreslå att motionen därmed avslås.

§ 160 **Motioner – forts.**

§ 160.8 **M 611– Motion om begäran om proposition så att Sametinget har möjlighet att utbetala ersättning baserad på antal förekomst och/eller i förhållande till betesområdenas areal - forts.**

I och med det pågående arbetet föreslås som redovisas ovan anser styrelsen att motionen därmed är besvarad

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 161 Ev valärenden

Ärendet utgår, se § 150.

§ 162 Remisser

§ 162.1 Remisslista

Dokument

./ - Remisslista januari – september 2023

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 163 Inbjudningar/Meddelande

§ 163.1 Inbjudningslista och meddelanden

Dokument

./ - Inbjudnings- och meddelandelista

Styrelsen beslutar

att Marina Nilsson Ederlöv deltar vid rundabordssamtal anordnad av ärkebiskop Martin Modéus om lärdomar och erfarenheter från återbördande processer av samiska mänskliga kvarlevor – vägen vidare den 23 november i Uppsala,

att i övrigt lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 164 Arkivering av Sanningskommissionens arkivmaterial

Dokument

- Styrelseprotokoll 2023-09-29, § 148

Föredragande: Susanne Idivuoma

Styrelsen beslutade den 29 september 2023, § 148

- att kansliet får i uppdrag att utreda förhållanden gällande förvaring av sanningskommissionens material,
- att anse att sanningskommissionens hemställan kan kompletteras med Sametinget som myndighet,
- att Sametinget verkar för att Sametinget blir förvaltande myndighet för arkivmaterialet för sanningskommissionen.

Paragrafen justeras omedelbart

Information av det pågående arbetet.

Styrelsen beslutar

- att bereda ärendet vidare.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 165 Säkerhet

Föredragande: Lars Jonas Johansson

Med anledning av det höjda säkerhetsläget i Sverige och de senaste skrivningarna om samer i media och i sociala medier, hätska påhopp i media och hot via e-postmeddelande bör säkerheten vid Sametingets sammanträden ses över.

Styrelsen beslutar

- att uppdra till kansliet bereda ärendet utifrån synpunkter som framlades på detta möte.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 166 Ungdomsrådet

Dokument

- Plenumsprotokoll 2015-09-29—10-01, § 24
- Arbetsordning för ungdomsrådet
- Ungdomsrådets protokoll 2022-03-17, § 18
- Plenumsprotokoll 2023-05-30—06-01, § 30.1
- Styrelseprotokoll 2023-08-30, § 134

Föredragande: Lars-Ove Sjajn

Ungdomsrådet beslutade den 7 mars 2022, § 18

att föreslå en ändring i arbetsordning för Sametingets ungdomsråd, § 4, gällande ålder för valbarhet från 14-30 år att ändras till 18-30 år.

Sametinget beslutade om ledamöter och ersättare till Ungdomsrådet från och med den 3 september och följer den av Sametinget beslutad Arbetsordning för Sametingets ungdomsråd daterad 2015-09-29—10-01, § 24.

Styrelsen beslutade den 30 augusti 2023, § 134

att återremittera ärendet.

Paragrafen omedelbart

Styrelsen beslutar

att för att en ledamot vars ålder understiger 18 år ska kunna resa utan vårdnadshavare krävs ett intyg.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 167 Kulturpolitiskt handlingsprogram

Dokument

- Plenumsprotokoll 20150531—06-02, § 27
- Kulturnämndens protokoll 2023-04-21, § 5
- Styrelseprotokoll 2023-05-03—05, § 83
- Förslag Kulturpolitiskt handlingsprogram
- Plenumsprotokoll 2023-05-30—31, 06-01—02, § 23
- Styrelseprotokoll 2023-06-20—21, § 116
- Kulturnämndens protokoll 2023-10-19, § 8
- ./.
- Kulturpolitisk handlingsprogram

Föredragande: Liz-Marie Nilsen, Susanne Idivuoma

Kulturnämnden beslutade den 21 april 2023, § 5

att lämna förslaget till kulturpolitiskt handlingsprogram för 2023-2025 till styrelsen för beredning inför plenum.

Styrelsen beslutade den 3 – 5 maj 2023, § 83

att överlämna kulturpolitiskt handlingsprogrammet till plenum för beslut.

Styrelsen beslutade den 3 – 5 maj 2023, § 83 föreslå Sametinget besluta

./.

att anta kulturpolitiskt handlingsprogrammet enligt bilaga.

Sametinget beslutade den 30-31 maj, 1-2 juni 2023, § 23

att återremittera ärendet.

Styrelsen beslutade den 20 -21 juni 2023, § 116

att uppdra till kulturnämnden bereda ärendet.

§ 167 Kulturpolitiskt handlingsprogram – forts.

Kulturnämnden beslutade den 19 oktober 2023, § 9

att lämna förslaget till kulturpolitiskt handlingsprogram för 2023-2025 till styrelsen för beredning inför plenum.

Styrelsen beslutar

./ att överlämna kulturpolitiska handlingsprogrammet till plenum. Bilaga.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

./ att anta kulturpolitiska handlingsprogrammet enligt bilaga.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 168 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation beslutsfattande och regler för medlemskap ska utformas

Dokument

- En ny renskötsellagstiftning – det samiska folkets rätt till renskötsel, jakt och fiske. Dir 2021:35
- Näringsdepartementet. Nominera expert till utredningen, dnr 6.1.1-2021-883
- Uppdrag till Sametinget från Näringsdepartementet 1.3.8-2021-985
- Styrelseprotokoll 2021-06-16 – 17, § 82
- Styrelseprotokoll 2021-11-04 – 05, -08, § 151.1
- Processdirektiv
- Styrelseprotokoll 2021-12-13 – 15, § 170.1
- Styrelseprotokoll 2022-01-25 – 27, § 23.1
- Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 78.1
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15 § 134.1
- Till Näringsdepartementet. Framställan om förlängd tid 2022-06-16, Dnr 1.3.8-2021-985
- Näringsdepartementet. Regeringsbeslut 2022-09-01. Dnr 1.3.8-2021-985
- Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 188.1
- Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 203.1
- Styrelseprotokoll 2022-12-01 – 02, § 229.1
- Styrelseprotokoll 2023-01-23 – 24, § 23
- Styrelseprotokoll 2023-05-03 – 05, § 84
- Styrelsens protokoll 2023-05-10, § 90
- Styrelsens förslag
- Utredning Promemoria 2023-05-07
- Rättsutredning Christer Tornefors
- Rättsutredning Mattias Åhrén
- Yttrande Kari Tuovinen
- Plenumsprotokoll 2023-05-30 – 31, -06-01 – 02, § 27
- Styrelseprotokoll 2023-06-20 – 21, § 120
- Remiss till sametingspartier, samiska riksorganisationer, samebyar, sameföreningar 2023-06-26, dnr 1.3.8-2021-985
- Kallelse till möte mellan styrelsen och representanter från Sametingets opposition 2023-08-09
- Styrelseprotokoll 2023-08-10, § 127
- Presidieprotokoll 2023-08-14, § 4
- Regeringsbeslut om förlängd tid. 2023-08-17. Dnr 1.3.8-2021-985
- Styrelseprotokoll 2023-08-30, § 131
- Styrelseprotokoll 2023-09-29, § 149

Föredragande: Håkan Jonsson

Regeringen uppdrar åt Sametinget att, i nära dialog med samebyarna, analysera hur samebyarnas interna organisation, beslutsfattande och regler för medlemskap bör utformas.

Uppdraget ska redovisas senast den 21 november 2022 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

§ 168 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation beslutsfattande och regler för medlemskap ska utformas – forts.

Regeringen beslutade den 20 maj 2021 om en kommitté för att utreda
En ny renskötellagstiftning – det samiska folkets rätt till renskötsel, jakt och fiske

En parlamentariskt sammansatt kommitté ska lämna ett förslag till en ny renskötellag som ska ersätta den nuvarande rennäringslagen (1971:437). Kommittén ska även analysera det samiska folkets rätt till jakt och fiske – såväl för de sameer som i dag är medlemmar i samebyar som för dem som inte är det. I uppdraget ingår också att föreslå de ändringar i annan författning som kan krävas av hänsyn till renskötselrätten. De förslag som lämnas ska vara förenliga med Högsta domstolens slutsatser i Girjasdomen (NJA 2020 s. 3) och med Sveriges folkrättsliga förpliktelser.

Kommittén ska bland annat

- bedöma inom vilka delar av statligt ägd mark dels inom åretruntmarkerna, dels ovanför den så kallade lappmarksgränsen när renskötsel är tillåten där, som samebyar i förhållande till staten genom urminnes hävd har ensamrätt att upplåta småviltsjakt och fiske
- ta ställning till om ensamrätten till upplåtelser av jakt enbart gäller småviltsjakt eller om den gäller allt vilt
- föreslå hur samebyarna bör vara organiserade
- bedöma om en förlikningsmekanism bör inrättas för att lösa tvister mellan samebyar, markägare och andra nyttjanderättshavare till mark som har med frågor om renskötselrätt att göra modernisera språket och förtydliga terminologin i renskötellagstiftningen
- analysera om en rätt till jakt och fiske även tillkommer de sameer som inte är medlemmar i samebyar, och vid behov föreslå författningsreglering eller andra åtgärder för att säkerställa den rätten
- föreslå de ändringar som kan krävas i annan lagstiftning om hänsyn till renskötseln.

I uppdraget ingår inte att överväga eller lämna förslag till ändringar i grundlag.
Den del av uppdraget som handlar om att utreda inom vilka delar av statligt ägd mark som samebyar har ensamrätt i förhållande till staten att upplåta småviltsjakt och fiske, och om denna ensamrätt omfattar jakt på annat vilt än småvilt, ska redovisas i ett delbetänkande senast den 21 november 2022. Uppdraget i övrigt ska slutredovisas senast den 20 maj 2025.

Till expert (tjänstemän) i utredningen har nominerats Lars-Ove Sjain och Matilda Månsson

Styrelsen beslutade den 16 -17 juni 2021, § 82

att anta processdirektiv enligt bilaga.

§ 168 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation beslutsfattande och regler för medlemskap ska utformas – forts.

Information om det pågående arbetet enligt beslutad processdirektiv.

Styrelsen beslutade den 25 -27 januari 2022, § 23.1

att lägga informationen till handlingarna.

Information och diskussion av pågående arbetet.

Styrelsen beslutade den 5 -7 april 2022, § 78.1

att utöka referensgruppen med en person med stark anknytning utanför samebyarna.

Information om den pågående processen där bedömningen är att ytterligare tid behövs för att kunna fullfölja uppdraget.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 134.1

att inlämna framställan till regeringen om förlängd tid att inlämna utredningen till och med den 31 augusti 2023.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 188.1

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

Näringsdepartementet beslutade den 1 september att bevilja förlängd tid att inlämna utredningen till och med den 31 augusti 2023.
Information om processens fortskridande.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 203.1

att lägga informationen till handlingarna.

Redovisning av processen till dags dato och planerad disposition av arbetsprocessen framöver.

§ 168 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation beslutsfattande och regler för medlemskap ska utformas – forts.

Styrelsen beslutade den 1 – 2 december 2022, § 229.1

att lägga informationen till handlingarna.

Styrelsen beslutade den 23 – 24 januari 2023, § 23

att utse partiledarna i styrelsen att tillsammans med tjänstemanngruppen förädla styrelsens inställning i rennäringsutredningen.

Styrelsen beslutade den 3 – 5 maj 2023, § 84

att styrelsens förslag ska överlämnas till plenum för beslut,

att behandla ärendet vid digitalt sammanträde onsdag den 10 maj kl 08.30.

Styrelsen beslutade den 10 maj 2023, § 90

att överlämna styrelsens förslag till plenum om hur samebyarnas interna organisation, beslutsfattande och regler för medlemskap bör utformas.

Styrelsen beslutade den 10 maj 2023, § 90 föreslå Sametinget besluta

att anta styrelsens förslag till om hur samebyarnas interna organisation, beslutsfattande och regler för medlemskap bör utformas samt,

att överlämna förslaget med bilagor till regeringen i enlighet med regeringens uppdrag (Regeringsbeslut 2021-05-20, N 2021/01633).

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 30 -31 maj, 1 -2 juni 2023, § 27

att återremittera ärendet.

§ 168 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation beslutsfattande och regler för medlemskap ska utformas – forts.

Styrelsen beslutade den 20 – 21 juni 2023, § 120

- att remittera styrelsens förslag, som överlämnades till plenum den 30-31 maj 1-2 juni på remiss till;
sametingets partier,
samiska riksorganisationer,
samebyar
sameföreningar
- att sista dag inlämna yttrande är 6 augusti 2023,
- att kalla en (1) representant från Sametingets oppositionspartier till överläggningar med styrelsen den 9 augusti. kl 13.00

Paragrafen justeras omedelbart

Efter överläggningar med representanter från oppositionspartierna den 9 augusti, inkomna remissyttranden diskuteras huruvida extra plenum ska genomföras.

I processdirektiven, som antogs av styrelsen 16 – 17 juni 2021, framgår att plenum ska ta beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 10 augusti 2023, § 127

- att hos presidiet återkalla begäran om extra plenum den 30 augusti 2023,
- att om plenum i november efter förhandling ändock beslutar bordlägga ärendet avser styrelsen ändra processdirektiven och inlämnar därefter styrelsens förslag till regeringen..

Paragrafen justeras omedelbart

§ 168 Sametingets uppdrag angående samebyarnas interna organisation beslutsfattande och regler för medlemskap ska utformas – forts.

Presidiet beslutade den 14 augusti 2023, § 4 att godkänna styrelsens återkallande av extra plenum och ställde in det digitala extra plenumet den 30 augusti 2023.

Sametinget har fått förlängd tid att redovisa uppdraget till och med den 27 november 2023.

Information och diskussion om det planerade arbetet framåt.

Styrelsen beslutade den 30 augusti 2023, § 131

att uppdra till kansliet göra en konsekvensanalys av styrelsens förslag.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutade den 29 september 2023, § 149

att styrelseordföranden får i uppdrag tillsammans med kansliet färdigställa konsekvensanalysen,

att bereda ärendet vidare.

Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet ska behandlas vid plenum i november 2023.

Styrelsen beslutar

att besluta i ärendet per capsulam.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 169 Samisk Parlamentarisk Råd SPR

§ 169.1 SPR:s handlingsplan för perioden 2023-09-21 – till nästa rådsmöte

Dokument

- SPR:s råds protokoll 2023-09-20, sak 3
- ./.
- SPR:s handlingsplan för perioden 2023 – 09-21 – till nästa rådsmöte

Föredragande: Håkan Jonsson

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna

Paragrafen justeras omedelbart

§ 170 IDIL 2022 - 2032

Dokument

- Språknämndsprotokoll 2020-01-30, § 10.2
- Språknämndsprotokoll 2020-03-17 – 18, § 18
- Språknämndensprotokoll 2020-11-18-19 § 90
- Styrelseprotokoll 2021-06-16 – 17, § 96
- Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 140
- Styrelseprotokoll 2023-09-28 – 29, § 193
- Plenumsprotokoll 2023-10-25 – 27, § 39
- Styrelseprotokoll 2023-06-20 – 21, § 124

Föredragande: Ulla-Karin Sarri, Anita Kitok

Deltagande i Unescos Generalkonferens i Paris o rotation (GTF)

Styrelsen beslutar

att styrelseledamot Ulla-Karin Sarri beslutar om deltagande i Unescos generalkonferens den 7 – 22 november 2023 i Paris.

Paragrafen justeras omedelbart